

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فهرست مطالب

- ۱- اصلاحیه طرح استفساریه ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان مصوب ۱۳۶۹..... ۱
- ۲- اصلاحیه طرح حمایت از افرادی که توسط گروه‌های ضدانقلاب و منحرفین اعتقادی اسیر، کشته و یا معلول می‌شود..... ۲
- ۳- اصلاحیه لایحه موافقتنامه همکاری در زمینه قرنطینه گیاهی و حفظ نباتات بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری خلق چین..... ۲
- ۴- اصلاحیه لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تجدید نظر شده کیوتو در مورد ساده و هماهنگ سازی تشریفات گمرکی..... ۲
- ۵- اصلاحیه طرح اصلاح الگوی مصرف انرژی..... ۲
- ۶- اصلاحیه طرح اصلاح قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری..... ۳

۱- اصلاحیه طرح استفساریه ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان مصوب

۱۳۶۹

مفاد ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان به افراد غیرشاغل ارتباطی ندارد و در این خصوص قانونگذار در سال ۱۳۶۸ توجه و نظری به اینگونه افراد نداشته است و صرفاً شامل افراد شاغل می‌شود، لذا مصوبه جدید مجلس شورای اسلامی که شامل افراد شاغل و غیرشاغل می‌شود، قانونگذاری جدید تلقی می‌شود و تفسیر محسوب نمی‌شود، بنابراین مغایر اصل ۷۳ قانون اساسی است. بر اساس نظر تفسیری شماره ۷۶/۲۱/۵۸۳ مورخ ۱۳۷۶/۳/۱۰ شورای نگهبان مقصود از تفسیر، بیان مراد مقنن است؛ بنابراین تضييق و توسعه قانون در مواردی که رفع ابهام قانون نیست، تفسیر تلقی نمی‌شود. لذا از این جهت که مصوبه مجلس شورای اسلامی شمول مصادیق قانون را به افراد غیرشاغل توسعه داده است، مغایر نظر تفسیری مذکور است. بدیهی است افراد غیرشاغلی که قبل از اسارت در هیچ‌یک از دستگاه‌های اجرایی شاغل نبوده‌اند و بعد از اسارت شاغل شده‌اند، در احتساب سوابق خدمت برای دوره بازنشستگی و پرداخت حقوق بازنشستگی از مزایای مورد نظر قانونگذار بهره‌مند خواهند شد، ولی این موضوع ارتباطی با پرداخت حقوق و مزایای دوران قبل از اسارت ندارد؛ زیرا پرداخت حقوق و مزایا مستلزم انجام خدمت است و وقتی خدمتی صورت نگرفته است و فرد شاغل نبوده است، پرداخت حقوق و مزایا به این قبیل افراد توجیهی ندارد. از سوی دیگر پرداخت حقوق و مزایا برای این قبیل اشخاص واجد بار مالی سنگینی برای دولت است که چون موجب افزایش هزینه است و طریق تأمین این هزینه از سوی مجلس شورای اسلامی تعیین نشده است، مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی است.

۲- اصلاحیه طرح حمایت از افرادی که توسط گروهکهای ضدانقلاب و منحرفین اعتقادی اسیر، کشته و یا معلول می‌شود

بر اساس نظر مشورتی شماره ۱۴۳۳ مورخ ۱۳۶۷/۷/۵ شورای نگهبان در خصوص اصل هفتادوپنجم قانون اساسی، تعیین طریق جبران کاهش و یا تأمین هزینه برای قابلیت یافتن طرح در مجلس شورای اسلامی لازم است، لذا صرف پیش‌بینی موضوع در قوانین بودجه سنواتی رافع ایراد نیست. البته ممکن است مجلس شورای اسلامی در هنگام بررسی و تصویب لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ به این موضوع عنایت کند و با تغییر لایحه بودجه دولت و ردیف‌های مورد نظر در آن، ردیف خاصی را جهت اجرای این طرح در نظر بگیرد، ولی تا زمانی که این اقدام صورت نگرفته است، ایراد اصل ۷۵ قانون اساسی همچنان حاکم است.

۳- اصلاحیه لایحه موافقتنامه همکاری در زمینه قرنطینه گیاهی و حفظ نباتات بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری خلق چین

با توجه به درج معادل فارسی واژه «ژرم‌پلاسم» به عبارت «ذخایر توارثی» ابهام برطرف شده است.

۴- اصلاحیه لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تجدید نظر شده کیوتو در مورد ساده و هماهنگ سازی تشریفات گمرکی

با عنایت به اصلاح به عمل آمده و ضرورت تصویب مجلس شورای اسلامی برای اصلاح متن اصلی کنوانسیون و پیوست کلی یا پیوست‌های ویژه یا فصول آن، ایراد اصل ۷۷ قانون اساسی برطرف شده است.

۵- اصلاحیه طرح اصلاح الگوی مصرف انرژی

۱- با توجه به اصلاح انجام شده در مواد (۳۹) و (۴۹) ابهام برطرف شده است.

۲- ظاهراً مجوز تأسیس شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت بر اساس اعلام

وزارت نفت ماده (۱۲۱) قانون برنامه سوم توسعه^۱ بوده است که صحیح به نظر نمی‌رسد؛ لذا اصل تأسیس یک شرکت دولتی در سال ۱۳۷۹ به عنوان زیرمجموعه شرکت ملی نفت ایران بدون مجوز قانونی بوده است و قانونگذار چنین اجازه‌ای نداده است. با این حال با مسامحه مجوز مجلس به هیأت وزیران در خصوص اصلاح اساسنامه شرکت مذکور به استناد اصل ۸۵ قانون اساسی را می‌توان به نوعی جواز تشکیل آن محسوب کرد.

ع-اصلاحیه طرح اصلاح قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری

مصوبه جدید مجلس شورای اسلامی که به منظور رفع ایراد شورای نگهبان تصویب شده است، اصلاح ماده (۴) مصوبه مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۴ است، به این ترتیب که در مصوبه مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۴ دولت مکلف بود در صورت تصویب هر مورد نسبت به تأمین بار مالی آن اقدام نماید ولی در مصوبه جدید (مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۴) عبارت «مکلف است» به واژه «می‌تواند» تغییر یافته است. با این وجود، مصوبه مجلس مشخص نکرده است، طریق تأمین این افزایش هزینه عمومی چگونه است و از چه محل دولت می‌تواند بار مالی این افزایش را تأمین کند؟

لازم به ذکر است بر اساس بند(ت) ماده (۲۲۴) قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴) - مصوب ۱۳۸۹- کلیه تصویب‌نامه‌ها،

۱. ماده ۱۲۱ - دولت موظف است به منظور اعمال صرفه‌جویی، منطقی کردن مصرف انرژی و حفاظت از محیط زیست، اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - تهیه و تدوین معیارها و مشخصات فنی مرتبط با مصرف انرژی در تجهیزات، فرایندها و سیستمهای مصرف کننده انرژی، به ترتیبی که کلیه مصرف کنندگان، تولیدکنندگان و واردکنندگان این تجهیزات، فرایندها و سیستمها ملزم به رعایت این مشخصات و معیارها باشند. معیارهای مذکور توسط کمیته‌ای متشکل از نمایندگان وزارت نیرو، وزارت نفت، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، سازمان حفاظت محیط زیست و وزارتخانه ذی‌ربط تدوین می‌شود. نحوه تصویب این معیارها را هیأت وزیران تعیین خواهد کرد.

بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها، تغییرات تشکیلات، تغییر ضرایب، جداول حقوقی و طبقه‌بندی شاغل و افزایش مبنای حقوقی، اعطای مجوز هر نوع استخدام و بکارگیری نیرو و همچنین مصوبات هیأت‌های امناء که متضمن بار مالی برای دولت باشد، در صورتی قابل طرح و تصویب و اجراست که بار مالی ناشی از آن در گذشته محاسبه و در قانون بودجه کل کشور یا منابع داخلی دستگاه اجرایی ذی‌ربط تأمین شده باشد. اقدام دستگاه اجرایی بر خلاف این حکم، تعهد زائد بر اعتبار محسوب می‌شود، بنابراین حتی اگر دولت بار مالی ناشی از تغییرات جدید تقسیمات کشوری را در لایحه بودجه پیش‌بینی کند، ممکن است مجلس شورای اسلامی آن را تصویب نکند، لذا احاله موضوع به یک منبع غیرمطمئن و محتمل را نمی‌توان طریق تأمین هزینه جدید دانست.

نکته دیگر آنکه واژه «می‌تواند» افاده اختیار می‌کند و دولت می‌تواند حتی در صورت تحقق شرایط قانونگذار، از اجرای مصوبه قانونی مجلس شورای اسلامی خودداری کند، بدین معنی که مثلاً روستایی دارای ۳۵۰۰ نفر جمعیت می‌شود و از نظر قانونگذار شهر تلقی می‌شود، ولی از نظر دولت لزومی به پیش‌بینی بار مالی آن در لایحه بودجه نیست، لذا مصوبه مجلس معطل و بی‌فایده می‌ماند.